

Sygn. akt I C 1516/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 października 2017 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Renata Lech

Protokolant: sekretarz sądowy Daria Mazerant

po rozpoznaniu w dniu 22 września 2017r. w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa **E. S.**

przeciwko **(...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.**

o zadośćuczynienie, odszkodowanie i rentę

1. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz **powódki E. S.** kwotę **80.550,00 zł** (osiemdziesiąt tysięcy pięćset pięćdziesiąt złotych) **tytułem zadośćuczynienia** z odsetkami w wysokości określonej w ustawie dla poszczególnych okresów opóźnienia od dnia 9 listopada 2015r. do dnia zapłaty;
2. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz **powódki E. S.** kwotę **337,34 zł** (trzysta trzydzieści siedem złotych trzydzieści cztery grosze) **tytułem odszkodowania** z odsetkami w wysokości określonej w ustawie dla poszczególnych okresów opóźnienia od dnia 9 listopada 2015r. do dnia zapłaty;
3. oddala powództwo w pozostałej części;
4. umarza postępowanie w zakresie żądania zasądzenia kwoty 267,08 zł (dwieście sześćdziesiąt siedem złotych (...));
5. nie obciąża powódki E. S. obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.;
6. nakazuje pobrać od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę 5.882,00 zł (pięć tysięcy osiemset osiemdziesiąt dwa złote) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od uwzględnionej części powództwa.

Sygn. akt I C 1516/15

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 25 listopada 2015 roku powódka **E. S.** reprezentowana przez pełnomocnika radcę prawnego R. S., wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. **kwoty 200.000 zł tytułem zadośćuczynienia** z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, **kwoty 604,42 zł tytułem odszkodowania** z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, **kwoty 1.200 zł miesięcznie tytułem renty** płatnej do 10-go dnia każdego miesiąca począwszy od miesiąca października 2012

roku, zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów proces, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. **(k. 4-7)**

Pozwany (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., reprezentowany w toku procesu przez pełnomocnika radcę prawnego M. Z., nie uznał żądania pozwu, wniósł o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany podnosił, że wypłacił na rzecz powódki kwotę 202.541,87 złotych, pomniejszając przyznane kwoty zadośćuczynienia i odszkodowania o 10 % w związku z przyczynieniem się powódki do szkody z uwagi na brak zapiętych pasów bezpieczeństwa .

Pozwany kwestionuje żądanie pozwu w zakresie zadośćuczynienia jako nadmiernie wygórowane, co do kwoty **604,42 zł** tytułem odszkodowania obejmującej koszty leczenia , które poniosła powódka w okresie 2014 -2015 pozwany kwestionuje związek przyczynowy pomiędzy poniesieniem przez powódkę części kosztów objętych załączonymi fakturami , a wypadkiem z dnia 10 maja 2006 roku .

W zakresie renty pozwany podnosi, że powódka nie precyzuje konkretnie jakie elementy składowe miałyby się składać na kwotę 1.200,00 złotych miesięcznie tytułem renty .

Pozwany także zakwestionował żądanie odsetek za opóźnienie w zapłacie kwot objętych żądaniem pozwu . **(k.135-138)**

W piśmie procesowym z dnia 18 stycznia 2016 roku pełnomocnik powódki, precyzując żądanie pozwu podnosił, iż nie kwestionuje przyjętego przez pozwanego przyczynienia się przez powódkę do powstania szkody w 10 %, popiera żądanie pozwu zaś co do renty wskazał , iż jest to renta dochodzona z tytułu zwiększonych potrzeb i zmniejszonych widoków powodzenia na przyszłość. **(k.167-171)**

Ostatecznie na rozprawie w dniu 22 września 2017 roku pełnomocnik powódki poparł powództwo, cofnął powództwo w ramach żądania odszkodowania co do kwoty 267,08 złotych gdyż pozwany w dniu 26 stycznia 2016 roku wypłacił powódce tą kwotę tytułem zwrotu kosztów leków .

(dowód : nagranie audio- video z dnia 22 września 2017 roku stanowisko pełnomocnika powódki 00:01:25-00:03:32 k.383 v.,385)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 10 maja 2006 roku na drodze relacji Z.-B. doszło do wypadku komunikacyjnego w wyniku którego obrażeń ciała doznała powódka jako pasażerka samochodu osobowego .

Powódka nie miała zapiętych pasów bezpieczeństwa .

(dowód: okoliczność bezsporna)

Pozwany w dacie zdarzenia udzielał sprawcy szkody ochrony ubezpieczeniowej w zakresie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych i uznał co do zasady roszczenia powódki w ten sposób, że przyznał powódce kwotę w łącznej wysokości 225.046,53 złotych , w tym:

- 200.000 złotych tytułem zadośćuczynienia,
- 5.651,35 złotych tytułem zwrotu kosztów leczenia , kosztów przejazdów,
- 7.895,18 złotych tytułem utraconych zarobków,
- 11.500,00 złotych tytułem zwrotu kosztów opieki,

Pozwany wypłacił na jej rzecz łącznie kwotę **202.908,66 złotych** z tytułu zadośćuczynienia i odszkodowania, przyjmując 10 % przyczynienie się powódki do powstania szkody .

(**dowód** : kopia decyzji (...) Zakładu (...) z dnia 18 sierpnia 2011 roku **k.44** , akta szkody PL 2009082800773 w załączeniu)

Bezpośrednio po wypadku powódka przebywała w Szpitalu Wojewódzkim w B. w okresie od 10.05.2006 roku do 30.06.2006 roku z rozpoznaniem m.in. pęknięcia śledziony, odmy opłucnej lewostronnej, seryjnego złamania żeber po stronie lewej, złamania uda lewego, złamania kości goleni lewej, wieloodłamowego złamania kości przedramienia lewego oraz wstrząsu urazowego.

W okresie od 10 maja 2006 roku do 14 czerwca 2006 roku powódka przebywała w Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii Szpitala Wojewódzkiego w B. zaś w okresie od 14 czerwca 2006 roku do 30 czerwca 2006 roku przebywała w Oddziale Chirurgicznym Ogólnym .

(**dowód** : karta informacyjna leczenia szpitalnego w Szpitalu Wojewódzkiego w B. **k.16-18**)

Powódka kontynuowała leczenie w Szpitalu Wojewódzkim w B. w oddziale chirurgii urazowo- ortopedycznej w okresie od 26 listopada 2008 roku do 1 grudnia 2008 roku i następnie w tym samym oddziale w okresie od 26 stycznia 2009 roku do 2 lutego 2009 roku, w oddziale okulistycznym w okresie od 13 lutego 2015 roku do 17 lutego 2015 roku. Powódka leczyła się także w poradni otolaryngologicznej, okulistycznej i poradni chirurgii urazowo –ortopedycznej Szpitala Wojewódzkiego w B. .

(**dowód:** dokumentacja medyczna Szpitala Wojewódzkiego w B. dotycząca leczenia powódki **k.65- 131 v.,)**

Powódka kontynuowała leczenie w następujących placówkach medycznych: (...) s.c. w Z. ul. (...) u specjalisty chorób wewnętrznych oraz w Poradni (...) Urazowo- Ortopedycznej (...) Centrum Medycznego.

(**dowód:** dokumentacja medyczna z (...) s.c. w Z. dotycząca leczenia powódki **k.134**)

W zakresie okulistyki powódka leczyła się w Prywatnym Gabinetcie Okulistycznym A. B. w B. (os. (...)) oraz w (...) w B. (ul. (...)).

W lutym 2015 roku w Szpitalu Wojewódzkim im. (...) II w B. przeprowadzono powódce zabieg operacyjny odwinięcia powieki dolnej oka prawego. Widzenie powódki jest w znacznym stopniu zaburzone.

Nadto u powódki zdiagnozowano encefalopatię pourazową jako skutek doznanych urazów w wyniku wypadku z dnia 10 maja 2006 roku. W związku z powyższym leczyła się w Oddziale Neurologicznym Szpitala (...) w Ł. oraz (...) s.c. w Z..

(**dowód** : karta informacyjna leczenia szpitalnego w Oddziale Neurologicznym Szpitala (...) w Ł. **k.9**, historia choroby powódki leczenia szpitalnego w Oddziale Neurologicznym Szpitala (...) w Ł. **k.177-194**, karta informacyjna leczenia szpitalnego powódki w Szpitalu Wojewódzkim w B. **k.10**,)

W wyniku wypadku komunikacyjnego z dnia 10 maja 2006 roku powódka doznała następujących chirurgicznych obrażeń ciała :

- seryjne złamanie żeber po stronie lewej ,
- odma opłucnowa lewostronna, wysięk w jamie opłucnowej lewej oraz stłuczenia mięszu płuca lewego,
- rozerwania śledziony,
- ran twarzy i szyi,

- wtórne blizny po licznych operacjach chirurgiczno-ortopedycznych ,

Trwały uszczerbek na zdrowiu powódki w zakresie obrażeń chirurgicznych wynosi 50 % .

- seryjne złamanie żeber po stronie lewej wygojone z deformacjami tych żeber, ale bez niewydolności oddechowej 10 % (poz. 58 a Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r.) ,

- uszkodzenie płuca, opłucnej ściennej i płucnej (w tym powysiękowe i podrenażowe) 10 % (poz. 61 a Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r.) ,

- uszkodzenie powłok jamy brzusznej z przepukliną wymagająca leczenia operacyjnego 7 % (poz. 65 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r.) ,

- utrata śledziony 15 % (poz. 71 a Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r.) ,

- blizny: okolicy obojczyka , przedramienia, klatki piersiowej, uda , podudzia lewego 8% (poz. 19 a Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r.) ,

Zakres cierpień powódki spowodowany obrażeniami stricte chirurgicznymi był duży, jednak nakładał się na niego ogrom cierpień spowodowanych obrażeniami ortopedycznymi. Wyniki leczenia uszkodzeń klatki piersiowej i płuc są pomyślne gdyż powódka ma prawidłowy tor oddychania i nie odczuwa duszności .

Powódkę czeka zabieg operacyjny.

W bliźnie pooperacyjnej utworzyła się przepuklina, którą trzeba będzie operować w przyszłości. Utrata śledziony nie rokuje ciężkimi następstwami, niewykluczone są możliwości względnie mniejszej odporności organizmu z infekcjami i niewykluczone są bóle brzucha spowodowane zrostami pooperacyjnymi.

Z punktu widzenia chirurgicznego powódka nie wymagała opieki osób trzecich po powrocie ze szpitala do domu . E. S. powróciła do domu po około dwóch miesiącach po wypadku i większość jej obrażeń chirurgicznych była już wyleczona. Co do ograniczeń i utrudnień życiowych powódki to ocena ta jest trudna gdyż w dacie wypadku powódka miała już ułomności i niepełnosprawność wynikającą z wcześniactwa. Na to składają się liczne skutki wypadku oraz upływ czasu i naturalne starzenie się organizmu (w dacie wypadku powódka miała 26 lat , a obecnie ma 36 lat).

(dowód: opinia biegłego z zakresu chirurgii dr nauk medycznych R. K. k. 172-176 opinia uzupełniająca k.222- 224, opinia uzupełniająca k.236- 237)

Z punktu widzenia psychiatryczno-psychologicznego **stwierdzono u powódki związane z wypadkiem** zaburzenia stresowe pourazowe F 43 oraz niezwiązane z wypadkiem , występujące prawdopodobnie od urodzenia – upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim. Upośledzenie umysłowe nie ma związku z nastrojem i samopoczuciem powódki .

Powódka pozostawała pod opieką psychiatry, wymagała okresowego przyjmowania leków uspokajających i stabilizujących nastroj. Długo utrzymywały się stany lękowe. Do tej pory wspomnienie wypadku jest dla niej bolesne, przykre, utrzymuje się utrwalone poczucie skrzywdzenia, oszpeccenia ciała, powodujące dyskomfort, obniżające poczucie własnej wartości, nasilające żal i złość.

Trwały uszczerbek na zdrowiu z punktu widzenia psychiatryczno-psychologicznego wynosi 10 % (poz. 10 a Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r.)

Rozmiar, intensywność i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych powódki doznanych w związku z wypadkiem był znaczny .

Rokowania na przyszłość są dość dobre, powódka nie wymaga obecnie stosowania regularnej farmakoterapii, ale istnieją wskazania do psychoterapii, głównie celem poprawy samooceny, pracy nad samoakceptacją i zmniejszenia stanów lękowych, stanowiących dyskomfort podczas jazdy samochodem.

(dowód: opinia sądowa psychologiczno – psychiatryczna mgr M. P. i lek. med. B. J. **k. 229-231** opinia uzupełniająca **k.258-259**)

U powódki z przyczyn ortopedycznych istnieją podstawy do stwierdzenia **trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 30%**.

- złamanie trzonów kości przedramienia lewego z nieznacznym ograniczeniem ruchów z lekkim szpotawieniem osi 8% (poz. 123 a Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r.)

- złamanie obojczyka lewego ze zniekształceniem ale z nieznaczną dysfunkcją ruchową 10 % ,

- złamanie uda lewego 6% (poz. 147a Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r.) ,

- złamanie kości goleni lewej 6% (poz. 158 a Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r.) ,

Dyskomfort życiowy można uznać za znaczny u powódki przez okres do około 18 miesięcy od urazu i powódka potrzebowała pomocy średnio po 3 godziny dziennie. Czas opieki nad powódką biegły ocenia na poziomie 4 godzin.

Po tym okresie powódka nie wymaga częściowej lub stałej opieki.

Rokowania na przyszłość z punktu widzenia ortopedycznego u powódki są stabilne. U powódki obecnie nie ma znacznych i istotnych odchyśleń i ograniczeń poza ewidentnym zniekształceniem okolicy obojczyka lewego. Obecnie powódka nie jest leczona ortopedycznie i nie wymaga leczenia. Powódka była leczona ortopedycznie operacyjnie wiele razy. Koszty leczenia przeciwbólowego, przeciwzapalnego i w profilaktyce przeciw zakrzepowej to kwota 30,00 złotych

(dowód: opinia biegłego z zakresu ortopedii lek. med. R. E. **k.262- 263 v.,)**

W wyniku wypadku powódka doznała urazu twarzoczaszki i jego skutkiem był przewlekłe zapalenie woreczka łzowego prawego i wywinięcie dolnej powieki prawej, co wymagało zabiegu plastycznego 13 lutego 2015 roku. Dolegliwości bólowe były związane z urazem ortopedycznym. Stan narządu wzroku pod względem jego czynności nie zmienił się. Oko prawe powódki od urodzenia było okiem z wysoką krótkowzrocznością, oko lewe ma pełną ostrość wzroku i prawidłowe pole widzenia . Rokowanie na przyszłość jest dobre .

(dowód: opinia biegłego specjalisty chorób oczu dr nauk med. D. P. **k. 292-294**)

U powódki z punktu widzenia biegłego z zakresu pneumonologii i alergologii **trwały uszczerbek na zdrowiu wynosi 10 %** .

- seryjne złamanie żeber bez zmniejszenia pojemności życiowej płuc i bez zniekształceń klatki piersiowej – 5 % (poz. 58 a Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r.)

- uszkodzenie płuc i opłucnej 5% (poz. 61 a Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r.)

Powódka nie wymagała i nie wymaga leczenia pulmonologicznego, nie wymagała dodatkowej opieki osób trzecich po leczeniu szpitalnym z powodów pulmonologicznych .

(dowód: opinia biegłego specjalisty pneumonologa i alergologa lek.med. T. B. **k. 302-304** , opinie uzupełniające **k.357, 366, 389**)

Z punktu widzenia biegłego z zakresu chirurgii plastycznej u powódki suma uszczerbku wynikającego z oszpecenia bliznami pooperacyjnymi w obrębie klatki piersiowej, lewego przedramienia, uda i podudzia **wynosi 10 % i orzeczony uszczerbek w tym zakresie pokrywa się z orzecznym przez biegłego chirurga w wysokości 8 %** .

- pooperacyjne blizny klatki piersiowej 2 % (poz.56 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r.)

- pooperacyjne blizny lewego przedramienia 5 % (poz. 19 a Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r.)

- pooperacyjne blizny lewego uda 2 % (poz. 149 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r.)

- pooperacyjne blizny lewego podudzia 1 % (poz. 160 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r.)

- pooperacyjna blizna brzucha z przepukliną w bliźnie pooperacyjnej **to 7%** (poz. 65 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r.) **orzeczony uszczerbek pokrywa się z uszczerbkiem orzecznym przez biegłego chirurga w tej samej wysokości** .

Blizny w/w powodują trwałe, znaczne oszpecenie powódki, nie powodują zaburzeń czynnościowych z wyjątkiem przepukliny w bliźnie pooperacyjnej na brzuchu. Nie jest możliwe całkowite usunięcie istniejących blizn ani w drodze operacji plastycznej ani poprzez leczenie zachowawcze .

Blizny są ponad 10 –letnie leczenie farmakologiczne (maści) czy fizykalne nie przyniesie również poprawy. Możliwości korekty chirurgicznej mającej na celu poprawę wyglądu blizn są również bardzo ograniczone. Przy kwalifikacji do ewentualnego zabiegu plastycznego do każdej z opisanych blizn należy podejść indywidualnie i ogólnie można stwierdzić, że nie uzyska się istotnej poprawy wyglądu blizn. Zabiegi korekcyjne zniekształceń pourazowych wykonywane są w oddziałach chirurgii plastycznej nieodpłatnie w ramach umowy z NFZ .

(dowód: opinia biegłego z zakresu chirurgii plastycznej dr nauk medycznych T. Z. **k. 330-335**)

Powódka w dacie wypadku zamieszkiwała z babcią , która zmarła w maju 2016 roku, korzystała z jej pomocy. Obecnie powódce pomaga ciocia, która mieszka niedaleko powódki .

E. S. do dnia dzisiejszego ma trudności z poruszaniem się, co powoduje u niej stany lękowe. Powódka ma problemy z pamięcią. W dalszym ciągu kontynuuje leczenie u lekarza rodzinnego, a także u okulisty, psychiatry, neurologa. Powódka odczuwa ból ręki, nie jest ona w pełni sprawna, podobnie jak noga, która była złamana, odczuwa ból na zmianę pogody i jest zmuszona stosować środki przeciwbólowe. Leki przeciwbólowe, które zażywa powódka negatywnie wpływają na jej zdolności percepcyjne i na samopoczucie. Cierpienie, którego doznała E. S. po wypadku spowodowało ogromną traumę. Powódka odczuwa bóle głowy, ma problemy z zapamiętywaniem, cierpi na bezsenność, ma koszmary, odczuwa lęki i boi się wsiadać do samochodu. Powódka po wypadku miała myśli samobójcze, stroniła od kontaktów z innymi osobami. Powódka jest osobą niepełnosprawną w stopniu lekkim od dzieciństwa (III grupa niepełnosprawności), a wypadek z maja 2006 roku pogłębił jeszcze ten stan.

E. S. ukończyła szkołę gastronomiczną, ale nie podjęła zatrudnienia w wyuczonym zawodzie . Obecnie pracuje w tym samym zakładzie pracy chronionej w którym pracowała przed wypadkiem – Zakład (...) w B., w wymiarze ¾ etatu, jest to praca akordowa. Przed wypadkiem powódka pracowała na pełnym etacie .

(dowód : nagranie audio-vidoe z dnia 8 stycznia 2016 roku zeznania powódki 00:07:22- 00:26:38 **k.152 v., 153, 153 v., 155** w związku z nagraniem audio- video z dnia 22 września 2017 roku zeznaniami powódki 00:05:07-00:06:37

k.383 v., 385 , nagranie audio-vidoe z dnia 22 września 2017 roku zeznania powódki 00:06:54-00:15:29 **k.383 v., 384, 385**)

W toku leczenia i rehabilitacji powódki konieczny był zakup poszczególnych leków i materiałów opatrunkowych. Łączny koszt wydatków poniesionych przez powódkę to kwota 604,42 złotych .

(**dowód** : faktury VAT dotyczące zakupu leków i materiałów opatrunkowych **k.20- 43**)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Podstawę prawną żądania pozwu stanowi art. 445 § 1 k.c. i art. 444 § 1 i § 2 k.c.

Zgodnie z treścią art. 822 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia (§1). Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody będące następstwem przewidzianego w umowie wypadu, który miał miejsce w okresie ubezpieczenia (§ 2).

Istota ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikająca z art. 822 k.c. sprowadza się więc do tego, że w sytuacji zaistnienia szkód określonych w § 2 tego przepisu, zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia odszkodowania osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za te szkody ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia.

Odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej reguluje natomiast ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz. U. nr 124 poz. 1152).

W świetle art. 34 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, który stanowi *lex specialis* do art. 822 § 1 k.c., z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym obowiązani są do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Zgodnie natomiast z art. 35 cytowanej ustawy ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu.

W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, iż do wyrządzenia szkody powódce doszło w następstwie ruchu pojazdu mechanicznego. Niewątpliwym jest zatem, iż zachodzą podstawy odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody na podstawie art. 436 § 1 k.c. w związku z art. 435 § 1 k.c. a także, iż doszło do wyrządzenia szkody powódce, polegającej na uszkodzeniu ciała.

Wobec powyższego pozwany co do zasady jest odpowiedzialny z tytułu szkody wyrządzonej powódce.

W toku procesu pozwany nie kwestionował zasady swej odpowiedzialności.

W toku procesu pozwany podniósł zarzut przyczynienia się powódki do powstania szkody, określając stopień przyczyniania na poziomie 10%.

Pełnomocnik powódki, precyzując żądanie pozwu podnosił, iż nie kwestionuje przyjętego przez pozwanego przyczynienia się przez powódkę do powstania szkody w 10%, dlatego też Sąd przyjął, iż powódka **w 10 % przyczyniła się do powstania szkody.**

Rozważając zasadność objętych pozwem roszczeń powódki Sąd miał na uwadze przesłanki określone w art. 445 § 1 k.c. i art. 444 § 1 i 2 k.c.

W świetle art. 445 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Ustalenie wysokości zadośćuczynienia powinno zostać natomiast dokonane z uwzględnieniem wszelkich okoliczności mających wpływ na rozmiar doznanej krzywdy oraz to, że zadośćuczynienie ma przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość winna przedstawiać jakąś odczuwalną wartość- por. przykładowo wyrok SN z dnia 12 kwietnia 1972 roku, II CR 57/72, OSNCP 1972, z. 10, poz. 183 oraz wyrok SN z dnia 24 czerwca 1965 roku, I PR 203/65, OSPIKA 1966, poz. 92).

Rozważając istotę powyższego roszczenia należy mieć na uwadze, iż na rozmiar krzywdy, a w konsekwencji wysokość zadośćuczynienia, składają się cierpienia fizyczne i psychiczne, których rodzaj, natężenie i czas trwania należy każdorazowo określić w okolicznościach konkretnej sprawy. Mierzenie krzywdy wyłącznie stopniem uszczerbku na zdrowiu stanowiłoby niedopuszczalne uproszczenie nie znajdujące oparcia w treści art. 445 § 1 k.c. Zadaniem Sądu jest indywidualne określenie stopnia krzywdy doznanej przez powoda i podjęcie próby przełożenia jej na określoną wartość finansową.

O rozmiarze należnego zadośćuczynienia pieniężnego powinien decydować w zasadzie rozmiar doznanej krzywdy: stopień cierpienia fizycznych i psychicznych, ich intensywność i czas trwania, nieodwracalność następstw wypadku i inne podobne okoliczności. Niewymierny w pełni charakter tych okoliczności sprawia, że sąd przy ustalaniu rozmiaru krzywdy i tym samym wysokości zadośćuczynienia ma pewną swobodę. Ocena sądu w tym względzie powinna się opierać na całokształcie okoliczności sprawy, nie wykluczając takich czynników, jak np. wiek poszkodowanego i postawa sprawcy, przy czym określenie wysokości zadośćuczynienia powinno się opierać na obiektywnych i sprawdzalnych kryteriach, kierować się jego celami i charakterem, jednakże przy uwzględnieniu indywidualnej sytuacji stron.

W przedmiotowej sprawie **powódka** doznał **trwałego** uszczerbku na zdrowiu, przez który należy rozumieć uszczerbek nie rokujący poprawy, utrzymujący się po zakończeniu leczenia i rehabilitacji oraz po uzyskaniu optymalnego efektu leczniczego w **łącznej wysokości 87%**, w tym: w zakresie urazu ortopedycznego 30%, z punktu widzenia psychiatryczno-psychologicznego – 10%, z zakresu chirurgii plastycznej – 17%, z zakresu pulmonologii – Sąd przyjął uszczerbek na poziomie 5% oraz w zakresie urazów o charakterze chirurgicznym – 25 %. Dokonując oceny skutków wypadku i wpływu doznanych urazów na stan zdrowia powódki Sąd oparł się na opiniach biegłych. Ustalenie łącznego uszczerbku na zdrowiu nie mogło jednakże nastąpić w drodze sumarycznego zliczenia zakresu uszczerbku stwierdzonego przez poszczególnych biegłych, gdyż biegły z zakresu chirurgii dokonał oceny obrażeń, których oceny i kwalifikacji dokonali także inni biegli, tj. biegła z zakresu pulmonologii i biegły z zakresu chirurgii plastycznej. Wobec powyższego w zakresie urazów, **których kwalifikacji dokonał biegły z zakresu chirurgii Sąd przyjął 25% uszczerbek na zdrowiu, przyjmując uszczerbek w zakresie seryjnego złamania żeber – 10 % z poz. 58a Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r.) oraz w zakresie stwierdzonej utraty śledziony – poz. 19a Rozporządzenia).** W zakresie stwierdzonych urazów: uszkodzenie płuca i opłucnej uszczerbek na zdrowiu w wysokości 5 % Sąd przyjął na podstawie opinii biegłej z zakresu pulmonologii, zaś w zakresie pooperacyjnych blizn klatki piersiowej, uda i podudzia – uszczerbek wynoszący 10% Sąd przyjął na podstawie opinii biegłego z zakresu chirurgii plastycznej, podobnie jak i uszczerbek z powodu pooperacyjnej blizny brzucha z pooperacyjną przepukliną w bliźnie pooperacyjnej, który biegły z zakresu chirurgii plastycznej zakwalifikowała jako powodujący 7% trwały uszczerbek na zdrowiu.

Dokonując oceny stwierdzonego uszczerbku na zdrowiu powódki w kontekście oceny rozmiaru doznanej przez nią krzywdy, należy mieć na uwadze fakt, iż powódka jest młodą osobą, w okresie aktywności zawodowej, w dacie wypadku miała 26 lat, obecnie ma lat 37. Przed zdarzeniem była w pełni sprawny fizycznie, nie leczyła się na żadne schorzenia. Po wypadku powódka przez półtora miesiąca przebywała w szpitalu. Jej stan zdrowia w związku z ujawnionymi następstwami wypadku był bardzo poważny, tak że powódka przebywała na Oddziale Intensywnej (...) przez okres około miesiąca. Od tego czasu powódka była jeszcze kilkakrotnie hospitalizowana. Zakres cierpień powódki w następstwie obrażeń chirurgicznych, ortopedycznych i psychicznych był bardzo duży. Dyskomfort odczuwany w następstwie złamania kości przedramienia lewego, złamania obojczyka lewego oraz uda i goleni lewej uznać należy za znaczny w okresie ok. 18 miesięcy od wypadku. W tym czasie powódka nie była w stanie funkcjonować samodzielnie wymagała pomocy w wymiarze 4 godzin dziennie. Po tym okresie mogła już samodzielnie wykonywać wszystkie czynności. Do chwili obecnej powódka odczuwa dolegliwości związane z urazami powstałymi w następstwie wypadku, odczuwa ból w złamanych kończynach, szczególnie na zmianę pogody. Złamana noga i ręka nie wróciły do sprawności sprzed wypadku.

Po wypadku powódka miała obniżony nastój, przeżywała chwile emocjonalnego załamania, miała myśli samobójcze. Do chwili obecnej zdarzają się takie chwile. Powódka długo odczuwa lęki, miała koszmary, nadal cierpi na bezsenność. Nadal odczuwa lęk przed jazdą samochodem. Pozostawała pod opieką psychiatry, zażywała leki. Obecnie nie wymaga farmakoterapii, ale wskazana jest psychoterapia, głównie celem poprawy samooceny, pracy nad samoakceptacją. Do tej pory wspomnienie wypadku jest dla powódki bardzo bolesne i przykre, utrzymuje się utrwalone poczucie skrzywdzenia, oszpeccenia ciała, powodujące dyskomfort, obniżające poczucie własnej wartości, nasilające żal i złość.

Mając na uwadze wszystkie opisane powyżej okoliczności, w tym **87 %** trwały uszczerbek na zdrowiu, Sąd uznał, że kwota **269.500,00 zł** stanowić będzie odpowiednie i nie wygórowane zadośćuczynienie za doznaną przez powódkę krzywdę.

Skoro pozwany wypłacił już kwotę 180.000 zł i uwzględniając przyznane przez powódkę 10% przyczynienie do powstania szkody **należało zasądzić sumę 80.550,00 zł** z tego tytułu na podstawie art. 445 § 1 k.c.

Powódka żądał zasądzenia kwoty 200.000 zł tytułem zadośćuczynienia, uznając za niezasadne i znacząco wygórowane żądanie zadośćuczynienia ponad kwotę 80.550 zł, Sąd oddalił w tym zakresie powództwo jako nie znajdujące prawnego ani faktycznego uzasadnienia.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c. zasądzając odsetki ustawowe od dnia 9 listopada 2015r., tj. zgodnie z żądaniem pozwu od dnia wytoczenia powództwa.

Dokonując ustaleń w zakresie następstw wypadku dla zdrowia poszkodowanej Sąd oparł się na opiniach biegłych: z zakresu ortopedii – R. E., psychologii M. P. i psychiatrii B. J., pulmonologii – T. B., chirurgii – R. K. oraz chirurgii plastycznej – T. Z. i okulistyki – D. P.. Powyższe opinie biegłych są rzetelne, kategoriowe i przekonujące, wystarczająco wyjaśniają zagadnienia wymagające wiadomości specjalnych, a wnioski w nich zawarte nie zostały skutecznie zakwestionowane przez żadną ze stron procesu.

Podstawę prawną żądania zasądzenia odszkodowania stanowi art. 444 § 1 k.c.

Za zasadne Sąd uznał żądanie zasądzenia na rzecz powódki **odszkodowania w wysokości 337,34 zł – zgodnie z żądaniem pozwu. Na rozprawie w dniu 22 września 2017r. pełnomocnik powódki cofnął bowiem powództwo w zakresie kwoty 267,08 zł tytułem odszkodowania. W powyższym zakresie Sąd umorzył postępowanie na podstawie art. 355 k.p.c. w związku z art. 203 k.p.c.**

Powyższa kwota zasądzonych odszkodowania, obejmująca koszty związana z zakupem leków, środków opatrunkowych, została udokumentowana przedłożonymi przez stronę powodową fakturami VAT.

O odsetkach od zasądzonego odszkodowania Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c., zasądzając odsetki ustawowe od dnia 9 listopada 2015r., tj. zgodnie z żądaniem pozwu od dnia wytoczenia powództwa.

W toku niniejszego procesu powódka dochodziła także zasądzenia renty z tytułu zwiększonych potrzeb i zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość. W ocenie Sądu powyższe żądanie jest bezzasadne.

Podstawę prawną tak określonego żądania stanowi art. 444 § 2 k.c. Renta określona w powyższym przepisie ma na celu wynagrodzenie szkody trwałej. Ma na celu wynagrodzenie szkody polegającej na konieczności stałych wydatków (na pomoc ze strony osoby trzeciej, lepsze odżywianie i odpowiednie leczenie, korzystanie ze szczególnych środków komunikacji itd.) Sąd nie jest przy tym zobowiązany do zachowania drobiazgowej dokładności przy wyliczaniu renty. Z natury rzeczy wynika, że konkretyzacja wymienionych okoliczności może nastąpić dopiero w przyszłości. Poszkodowany może bowiem nie dysponować na razie odpowiednimi środkami pieniężnymi na dokonanie wydatków, które są jednak konieczne. Wystarczy zatem, że poszkodowany udowodni istnienie zwiększonych potrzeb, stanowiących następstwo czynu niedozwolonego (Odszkodowanie za szkodę majątkową, A. S., Oficyna (...), B. 1998). Przesłanką zasądzenia renty na podstawie powyższego przepisu jest także zmniejszenie widoków powodzenia na przyszłość dla poszkodowanego.

W świetle w pełni przekonujących zeznań powódki, a także w kontekście wniosków opinii biegłych, nie ulega wątpliwości, iż na skutek urazów powstałych w następstwie wypadku z dnia 10 maja 2006r. nie wzrosły w istotny sposób potrzeby powódki. Powódka, na której w tym zakresie zgodnie z zasadą ciężaru dowodowego z art. 6 k.c., spoczywał ciężar dowodu, nie udowodniła spełnienia przesłanek uzasadniających zasądzenie renty z tego tytułu. Powódka żądała zasądzenia renty od października 2012r. na przyszłość. W tym okresie, czyli po upływie 6 lat od wypadku, powódka była już w stanie funkcjonować samodzielnie, nie wymagała pomocy osób trzecich w codziennym funkcjonowaniu i tak jest także obecnie. Pomocy takiej, jak wynika z opinii biegłego ortopedy, wymagała przez okres 18 miesięcy od momentu opuszczenia szpitala. Powódka jest osobą samodzielną, wróciła do sprawności fizycznej sprzed wypadku. Powódka w powyższym okresie, czyli od października 2012r. i obecnie nie wymaga specjalistycznego leczenia w związku z urazami powstałymi w następstwie wypadku, nie wymaga zabiegów operacyjnych, nie wymaga farmakoterapii, poza doraźnym zażywaniem środków przeciwbólowych przy dolegliwościach bólowych kończyn, które uległy złamaniu w wyniku wypadku, nie ma wskazań do rehabilitacji. Powódka nie wymaga także specjalistycznej diety.

Wobec nie wykazania zwiększonych potrzeb powstałych na skutek przedmiotowego wypadku komunikacyjnego, brak jest podstaw do przyznania powódce renty z tego tytułu.

W świetle zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego brak jest także podstaw do twierdzenia, iż na skutek urazów doznanych przez powódkę w przedmiotowym wypadku oraz ich następstw, nastąpiło zmniejszenie widoków powodzenia na przyszłość dla poszkodowanej powódki. Powódka wróciła do sprawności fizycznej sprzed wypadku. Urazy, jakich doznała E. S. w wyniku wypadku, nie spowodowały także obniżenia jej sprawności intelektualnej. Powódka jest osobą upośledzoną umysłowo w stopniu lekkim od urodzenia. Przed wypadkiem pracowała jako pracownik produkcji w fabryce wyrobów cukierniczych i tam też pracuje do chwili obecnej. Zmiana w zakresie zmniejszenia wymiaru czasu pracy do $\frac{3}{4}$ etatu nie jest wynikiem stanu zdrowia ani możliwości powódki. Przed wypadkiem powódka nie podejmowała starań o podniesienia swoich kwalifikacji zawodowych, zatem brak podstaw do uznania, iż wypadek uniemożliwił powódce kontynuowanie edukacji, podnoszenie swoich kwalifikacji i rozwój zawodowy. Należy podkreślić, iż wypadek komunikacyjny z dnia 10 maja 2006r. i jego następstwa nie spowodowały konsekwencji dla rozwoju emocjonalnego i osobowościowego powódki, nie wpłynęły także na aktywność zawodową powódki.

Wobec powyższego brak jest podstaw do uznania zasadności żądania zasądzenia na rzecz powódki renty z tytułu zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość.

Na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd nie obciążył powódki obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego. Sąd miał uwadze trudną sytuację materialną powódki, niewielkie dochody, ale także charakter roszczeń objętych procesem.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w związku z art. 100 k.p.c. Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę 5.882,00 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych. Łącznie powyższe koszty wyniosły 15.479,00zł, w tym 10.750,00 zł z tytułu opłaty sądowej od pozwu oraz 4.728,03 zł tytułem kosztów opinii biegłych. Pozwany przegrał proces w 38% i w takim też zakresie Sąd obciążył go obowiązkiem zapłaty nieuiszczonych kosztów sądowych.